

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Sítne poßibilis species impressa Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

suam exierit intellectus, nisi ut objectum aliquod percipiat; ergo terminus per hanc intellectus operationem productus, est representatio, seu similitudo objecti; hanc autem vocamus speciem expressam, & verbum mentis, ergo.

VIII. Actio intentionalis est ipsa species expressa.

Dices: Actio quidem physica requirit terminum, non tamen actio merè intentionalis, seu grammaticalis, ut aiunt; hujus enim munus est representare, non efficere, estque reipsa qualitas, non actio. Contra primò: si namque admittatur hujusmodi qualitas, cujus munus sit representare Deum, eumque intellectui beati reddere intentionaliter presentem, habeo intentum, hæc siquidem, ut proximè dixi, est species expressa; hujus quippe munus aliud non est, quam representare objectum, illudque reddere presentem intellectui. Contra secundò: hæc qualitas, seu actio intentionalis verè & physice producitur, cum non sit à se, ergo illic reperitur vera & physica actio, ergo habere debet terminum, sicque redit prius argumentum.

IX. Beati Deum videre nequeunt per creatam visionem Dei.

Probatur secundò: Beati vident Deum, ergo habere in se debeat rationem aliquam, seu entitatem, per quam illum videant; hæc autem esse nequit ipsa visio increata, seu essentia Dei, per hanc enim, cum sit quid intellectui beatorum extrinsecum, vitaliter operari non possunt, ergo id per quod Deum vident, est accidens aliquod creatum; hoc autem nihil aliud esse potest quam verbum, seu similitudo aliqua, per quam Deum representant, hoc verò accidens vocamus speciem expressam.

X. Nihil vetat, aliquid creatum esse intentionalem similitudinem Dei.

Objicies primò, non posse aliquid creatum representare Deum ut est in se, seu esse illius similitudinem; Deus quippe est actus purus, omne autem creatum habet admixtam potentialitatem; Deus est infinitus, res autem creata, limitata omnes, & imperfecta; ergo visio beata, creatura cum sit, non potest esse similitudo, seu expressio Dei ut est in se. Respondetur, ad similitudinem intentionalem alicujus rei, non requiri, ut sit æqualitas in ratione entis, sed tantum in ratione representationis, quæ entitativè potest esse multò imperfectior re quam representat. Quamvis ergo visio beata non sit actus purus, nec infinita, potest nihilominus esse representatio actus puri, & rei infinite; sicut in naturalibus actus intellectus, qui est accidens, representat substantiam, etiam clarè, & ut est in se; unus enim Angelus alium, & res cæteras creatas videt intuitivè.

XI. Corpus spiritum representare nequit, potest tamen intellectus Deum.

Objicies secundò: Multò major est distantia & improporatio inter visionem, seu creaturam & Deum quam inter corpus & spiritum; sed corpus, seu quid corporeum nequit esse similitudo, & representatio rei spiritualis; ergo nec visio creata, representatio Dei, seu substantiæ increatæ. Hæc objectio soluta est supra, Disp. 10. sect. 3. n. 5. & sect. 5. 6. & septimâ.

XII. Species expressa non obstat, quo minus Deus videatur immediatè.

Objicies tertio: Si Deus videatur per speciem, non videbitur immediatè, sed in verbo illo, seu similitudine quam sibi quis format. Negatur tamen sequela; non enim videtur Deus per speciem expressam, tanquam per aliquid prius visum, sed visio, seu species, est ipsa ratio formalis per quam beati in Deum tendunt, eumque sibi representant. Sic unio non impedit quo minus duo extrema uniantur immediatè, & sic de aliis; tunc enim censentur aliqua uniri immediatè, quando nihil mediat, quod non sit ipsa ratio formalis unienti. Eodem itaque modo, videtur aliquid immediatè, quando nihil mediat nisi ipsa ratio videndi.

XIII. Quid sit, aliqua duo uniri immediatè.

XIII.

Objiciunt aliqui quardò S. Thomam. Sed de mente S. Doctoris dictum est supra, numero quin-

to. Quando ergo hic q. 12. a. 2. corp. negat Deum videri posse per speciem creatam, solum negare videtur, cerni cum per speciem seu similitudinem tenentem se ex parte objecti, per quam scilicet tanquam per aliquid prius visum tendat intellectus in Deum. *Quædam de mente S. Thomæ circa speciem Dei expressam.*

SECTIO QUARTA.

Sine possibilis species impressa Dei.

DIXIMUS supra, sect. 1. & secundâ, Deum de facto per speciem impressam non videri, sed immediatè eum per suam substantiam ad visionem sui concurrere. Hic ergo querimus, an saltem possibilis sit hujusmodi species, quæ loco Dei, illius visionem objectivè producat.

I. An quæ de facto non datur species impressa, sit saltem possibilis.

Qua in re, ad vitandum quæstionem de nomine, notandum, ut in Philosophia observavi, querere nos in presenti, sine possibilis qualitas aliqua impressa, seu inhærens animæ, quæ loco Dei, jam per modum objecti ad claram sui visionem concurrentis, eandem visionem producat. Si enim quis hujusmodi qualitatem admittat, neget autem esse speciem, quòd scilicet in eo situs sit speciei impressæ conceptus, ut sit vicaria objecti, ita nimirum, ut suppleat ejus defectum, quasi concurrere non possit, & propterea neget dari speciem impressam Dei, cum Deus sit semper potens concurrere, rem concedit, litigat de nomine.

II. Status presentis contrarius.

Prima itaque sententia negat speciem impressam Dei esse possibilem. Ita Henricus quodlib. 3. q. 1. Durandus in 4. d. 49. q. 2. Solus in 4. d. 49. q. 2. a. 3. Capreolus ibid. q. 5. a. 1. Ferrara 3. cont. Gent. cap. 49. Cajet. 1. p. q. 12. a. 2. Zumel 1. p. q. 12. a. 2. d. 3. Bannez ibid. d. 2. Arrubal 1. p. d. 16. cap. 4. Salas tract. 2. disp. 5. sect. 3. num. 33. Granado 1. p. tract. 4. d. 5. sect. 3. n. 10. & alii.

Quidam quæstionem faciunt de nomine.

Secunda sententia asserit, speciem impressam Dei esse possibilem: ita Richardus in 3. d. 14. a. 1. q. 3. Scotus cum suis in 4. d. 49. q. 11. Molina 1. p. q. 12. a. 2. d. 1. Valq. 1. p. d. 38. & 43. Suarez, d. 30. Metaph. sect. 11. & lib. 2. de Attrib. negat: cap. 13. Valentia 1. p. q. 12. p. 2. Becanus de visione, cap. 9. concl. 2. Ericus hic, d. 40. cap. precipuè 8. Falolus 1. p. q. 12. a. 2. dub. 10. Hurtado d. 12. de Anima, sect. 2. Oviedo Controv. 13. de Anima, p. 6. & alii communiter.

III. Negant aliqui, possibilem esse speciem impressam Dei.

Probatur hæc sententia primò refutatione rationum, quæ pro contrariâ asserri solent. Arguunt ergo nonnulli primò: Res superioris ordinis cognosci nequit per speciem ordinis inferioris, cum species in eodem gradu immaterialitatis esse debeat eum objecto; ergo implicat hujusmodi species impressa Dei. Resp. negando antecedens, & constat apertè contrarium in specie expressa, qua tum Deus, tum Angelus ab anima vel Angelo conspiciuntur. Negant aliqui consequenter speciem expressam, sed horum opinionem latè impugnavi totâ sectione præcedente. Alias etiam asserunt rationes, ad quas in Philosophia, disp. 17. de Anima similiter respondi.

IV. Afferunt, speciem impressam Dei esse possibilem.

Existimo itaque cum auctoribus secundæ sententiæ, speciem Dei impressam esse possibilem. Hanc conclusionem fusè probavi Disp. 17. de Anima, proximè citatâ, quòd Lectorem remitto. Quod & de aliis Quæstionibus Theologicis in Philosophia discussis faciam, ne actum agam, & idem denuo inutilitèr repetam.

V. Argumenta contra speciem impressam Dei futuram.

VI. Possibilis est species impressa Dei.